

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

MOHATO WA MOTHEO

KEREITI YA 3

PUDUNGWANA 2014

SESOTHO PUO YA LAPENG

MATSHWAO: 40

NAKO: hora e le 1

LEBITSO: _____

Pampiri ena e na le maqephe a 10.

TLHOKOMEDISO HO TITJHERE

- Tataisa baithuti ho bala pale ena.
- Bana ba lokela ho ipalla titjhete a utlwé hore baithuti ba bitsa mantswe ka nepo ho eketsa kutlwisiso.

Pale ena e nka metsotso e leshome.

Mosuwe a ka hlaloetsa baithuti dipotso ha ba sa utlwisiso kapa ha ho hlokahala.

Mehlala ya dipotso.

Kgalekgale ho ne ho e na le monna polasing. Ka tsatsi le leng a bona noha. O ile a nka noha a e isa polokelong ya dinoha. A e kentse ka mokotleng. A fonanisa bana le mme. Ha a le tseleng a kgaleha. Thabo a fihla a utswa mokotla a baleha. Ha a tsoha a bona leshodu. A kopa ho hore le kgutlise mokotla empa la hana. Thabo a bula mokotla a kenya letsoho mme noha ya mo loma. O ile a inyatsa ka ketso eo.

Etsa sedikadikwe tlhakung ya karabo e nepahetseng.

I.II Monna wa polasing o ile a isa _____ polokelong.

- A Dikgomo
- B Notshi
- C Noha
- D Nt ja

2. Latedisa dipolelo tsena ka nepahalo, ka ho sebedisa dinomoro tsena 1, 2, 3, 4 ka hara tafole.

2.1	Thabo a bula mokotla.	4
2.2	O ile a nka noha a e isa polokelong ya dinoha.	1
2.3	Thabo a utswa mokotla.	3
2.4	Ha a le tseleng a kgaleha.	2

Bala seratswana sena ebe o araba dipotso tse latelang.

Motho e mong le e mong o lokela ho ba le tulo eo a dulang ho yona. Ho na le mefuta e mengata ya matlo, empa mesebetsi ya ona e a tshwana, ke ho sireletsa batho moyeng, serameng, puleng le motjhesong. Ka tlung ke moo ho phelang leloko mme le phela ka kgotso.

Ho thwe dikolobe tse tharo di kile tsa etela motseng ha Mpete. Ha di fihla moo tsa rata lefatshe leo, tsa rera ho aha matlo a tsona moo.

Kolobe ya pele ya aha ntlo ya yona ka lehlaka. Ntlo ena e ile ya ahuwa ka metsotswana feela. Kolobe ya bobedi ya aha ka patsi. Le yona metsotswana feela. Kolobe ya boraro yona ya nka nako mme ya aha ntlo ya yona ka ditene.

Ka le hlahlamang ha fihla phiri ya butswela ntlo ya lehlaka mme ya wela fatshe. Phiri ya tshwara kolobe ena mme ya e ja. Ya fetela ntlong ya bobedi ya dithupa ya butswela feela le yona ya wela fatshe yaba e jella kolobe hona mono.

Eitse ha e fihla ntlong ya boraro ya ditene, e ile ya butswela ya ba ya kgathala. Ya qetella e tsamaile mme kolobe e ne e thabile haholo hobane e phonyohile lefu.

I. I.I Fana ka sehlooho sa pale ena.

(1)

Qetella ka nepo

I.2 Pale e bua ka

(1)

I.3 Ke phoofolo efe e ileng ya butswela matlo a dikolobe?

(1)

I.4 Bolela hore matlo a ne a ahilwe ka eng.

(3)

I.5 Ke kolobe ya bokae e ileng ya bontsha mahlale?

(1)

2. Latedisa dipolelo ka nepahalo, ka ho sebedisa dinomoro tsena: 1, 2, 3, 4.

2.1	E ne e thabile haholo ha e phonyohile lefung.	
2.2	Motho e mong le e mong o lokela ho ba le tulo e bolokehileng ya dulang ho yona.	
2.3	Kolobe ya bobedi e ahile ntlo ya yona ka patsi.	
2.4	Phiri ya butswela ya ba ya kgathala.	

(1)

3. O nahana hore phiri e ile ya fella kae ka mora hoba e leke ho butswela ntlo ya ditene? (2)

4. Ngola lentswe le le leng le tswang paleng, ka medumo ena e latelang.

Modumo	Lentswe
4.1	Tsw-
4.2	Tjh-

(2)

5. Sheba setshwantsho mme o arabe dipotso tse latelang:

Etsa sedikadikwe tlhakung ya karabo e nepahetseng.

- 5.1 Bana ba bapala _____ puleng.

- A bolekemaipatile
- B kgati
- C mankokosane
- D thellisane

(1)

- 5.2 Ke papadi ya ...

- A bomme le bontate.
- B bomalome.
- C banana le bashemane.
- D ha e bapalwe ke batho.

(1)

6. Sebedisa mantswe a ka tlase ho etsa dipolelo tse PEDI tse nang le moelelo o fapaneng.

Mohlala: bona: Bana ba bona noha.
Bona ba jele nama.

6.I hlahla

(I)

(I)

7. Kgetha lekopanyi le nepahetseng polelong, ka ho le sehella mola.

Mpho o tshwere sekgele **jwale, hobane** letsatsi le a t jhesa.

(I)

8. Ngola leemedi la lebitso le sehelletsweng mola ka tlase.

Nt ja e lomme ngwana seropeng.

_____ e lomme ngwana seropeng.

(I)

9. Ngola polelo ena hape o sebedisa makgathe a nepahetseng.

Lekgathe le jwale Mohl. Ke a ja.	Lekgathe lefetile (ile) Ke ile ka ja.	Lekgathe letlang Ke tla ja.	
Neo o bona pere.			

(2)

I0. Lekola Kerafo e latelang mme o arabe dipotso.

Bana ba sekolo sa Motheo

Dilemo tsa bana	12										
	11										
	10										
	9										
	8										
	7										
	6										
		Dineo	Phomolo	Tebello	Mosa	Lebo	Thuto	Bokamoso	Tshwarelo		

I0.1 Ke mang e monyenyanne ho ba bang?

(1)

I0.2 _____ le _____ ke dithaka. Hobaneng?

(2)

II. Ngola dipolelo tsena ka nepo o shebile setshwantshong.

II.I Nangwa o hara lobo.

(2)

II.2 Nyanashamo lamepa o sekelebae.

(2)

I2. Ngola polelo ena hape mme o ngole tlhaku tse kgolo le a mang matshwao a puo a nepahetseng.

I2.I phuthadit jhaba le bisho ke toropo tse kgolo

(3)

I3. Araba dipotso tse malebana le tshomo.

I3.I Tshomo e etswa ka nako efe?

(1)

I3.2 E etswa ke bo _____ ba etsetsa.

(1)

I3.3 Ditshomo di etsetswang?

(2)

14. Sheba setshwantsho se qotsitsweng bukeng ya ditshomo mme o qape tshomo ka sona.

Ngola mela e leshome ho etsa diratswana tse pedi, o sebedisa matshwao a nepahetseng a puo. Fana ka sehlooho sa tshomo ya hao.

MATSHWAO: 40